ℭ M.ANTONII SABELLICI BREVISSIMAE IN LIVIVM ANNOTATIONES LOCIS SVO ORDINE: AVT IN INTEGRVM RESTITVTIS: AVT IN FRONTE: NE QVID TEMERE OFFENDERETVR BREVI INDICE RELATIS.

ℭ PRIMO LIBRO.

Facturus ne ſim opepreciũ ſic uulgo oẽs liuiani codices habẽt: uerũ Fabius Quitilianꝰ docet nõ ita Liuium exorſum: ſed facturus ne opepciũ ſim atq; eo auctore ita reponẽdum curaui.

Nec illud ferẽdũ duxi qđ tam recẽtia q̃ uetera exẽplaria hẽnt rege philemene ad troiã amiſſo: quũ Homeri lectio manifeſte demõſtret pylemene eſſe legendum eius carmẽ ex ſecũdo iliados eſt.

Quid illud: ubi primum inquit ex profunda emerſus palude eques curtius inuado ſtatuit curtiũ lacum appellarunt: ego lectorẽ admonui uideret ne curtium legendum ſit potius: ut ueteri uoce uſus. Liuius quod & Maro & Hẽnius fecere eques pro equus poſuerit: ſtatuit enim actiuo ſignificatu hoc loco accipias neceſſe eſt.

Plura Exemplaria habent lex horrendi criminis erat: ubi nos Ciceronem pro rabirio ſecuti itegrã uocem carminis pro criminis repoſuimus.

Tullios inquit ſeruilios Quintios Geganios Curiatios Cloelios: Dionyſius inter illuſtris familias quæ ex alba Romam traductæ ſunt nõ Tullios ſed Iulios quod ſatis conſtat eam familiam ex alba oriundam refert: qđ cum ita ſit iulios libentius legerim q̃ Tullios.

In album ait elata: Cæterum ſiquis Macrobium & alios plæroſq; reſpiciat relata liuiũ potiuſq̃ elata ſcripſiſſe dixerit.

Aruns inquit Tarquinius & Tullia minor prope cõtinuatis funeribus: ſed maior uerius legitur: nam ſi Aruns minor natu fuit fratre qđ Dionyſius ſcribit: oportuit maiorem tulliam periiſſe q̃ Tarquinio maiori natu nupſerat.

Itaq; pomptinæ manubiæ. Ego pometinæ. Dionyſio & Liuio Auctoribus repoſui uterq; auctor ẽ pometia capta: eius prædæ manubias in capitolini templi erigendi uſum a rege ſepoſitas.

Quædam exemplaria hẽnt. Et collatinus cenabat & Tarquinius Egerii filius: uelut Tarquinius a Collatino diuerſus eſſet: Dionyſius auctor eſt Egerii filium Tarquinium Collatinum appellatum: quare altera particula copulatiua tollenda eſt.

Illđ licet mutare nõ auſim: moneri tñ lectorẽ oportuit: uideret ne: Valeſi ꝓ Voleſi ſit legẽdũ: & Valeſii nõ multũ diuerſo loco ꝓ Voleſii. Fabiꝰ autor ẽ Valeſios & fuſios ꝓ Valeriis & Furiis a ue(teribꝰ uſurpatũ.

ℭ SECVNDO LIBRO.

Omnia Liuii exemplaria Aurelium poſthumiũ hñt: pro eo qui ad Regillũ lacũ latinos uicit Dionyſius & alii Aulum poſthumium non Aurelium ſcribunt.

Adeo in alteram cauſam non collega ſolum præceperat ſed omnis factio nobilium & ſi non noua eſt uerbi apud Liuium uſurpatio tamen uideat lector ne præceps erat aut ierat ſit legendum.

Apparuit cã plæbis ſuã uicẽ idignãtẽ magiſtratu abiiſſe: ſic pleraq; hẽnt exẽplaria ſed plæbeis uera ẽ lectio: qa ſuã uicẽ dixit uideo & plæbi poſſe legi ſed prior lectio uerior ſeqtur. n. ꝓſecuti ſunt.

Cum eqs fabio cõſule pugnatũ ait Liuius quũ a militibus deſerta ẽ in acie res publica ſed duobus locis aduerſus ethruſcos ꝓuinciam illi datã dixit quare alterũ falſum omnino eſſe oportet.

Conſilia conferunt de Romano bello haud facile credebant plæbem ſuam impelli poſſe ſed ego ob ea quæ ſequuntur ſua ui libentius quam ſuam legerim.

Plebei magiſtratus tribunitiis comitiis fierent: ſic pluribus locis: gellius tamen docet tributis comitiis non tribunitiis eſſe legendum.

ℭ LIBRO TERTIO.

Sp. furiꝰ fuſius fuſios furios fabios ſcripſere qdã. Ex q̃ lectiõe nullus elici põt ſenſus: uidẽdũ igiť ne uerior ſit lectio. Sp. furiꝰ ſiue fuſiꝰ: fuſios furios fabius & qdã ſcripſeř: nã & uetus codex Fabiꝰ hẽt.

Si uos urbiſq; ſi ueſtri nulla cura tangit ex hac quoq; lectione ob coniunctiuam particulam nihil ſequi poteſt quare uera lectio eſt ſi uos urbis Quirites ſi ueſtri nulla cura tangit.

Equites item ſuæ cuiq; parti poſt principia collocat cæterum an ſuæ queq; parti ſit uerior lectio ipſe lector uiderit.

Diſtenderent hoſtium copias: ſed cur non diſtinerent potius!

Relicto exercitu caſtra locat: ſi exercitum reliquiſſet non erat opus caſtrorum metatione quare reliquo exercitu melius tu uide quæ præcedant.

Ibi a legatis ſeu foſſam fodiens palo innixus ſeu cum araret: ſed cur non bipalio aut palæ potiuſq̃ palo legendum ſit: ſi foſſe fodiendæ erat intentus.

De uirgine adeo fœde ad libidinem petita: ego Virginia repoſui. Iu. Virginia formæ & Liuiꝰ paulo poſt manes uirginiæ: rurſus. M. Claudius uirginiæ aſſertor.

P. Numitorius puellæ auus: ſed auũculus legẽdũ ut frater matris Virginiæ eſſet: nã ſi pater fuiſſet nõ uideo quo pacto tã grãdis natu tribunꝰ poſtea fieri potuiſſet cæterũ Liuiꝰ haud multo poſt iterũ corrupta a librariis dictiõe uirginii auũculũ uocat quum uirginiæ haud dubie legi opor(teat

ℭ LIBRO QVINTO.

Lauinium pro lanuuio quinto libro & pluribus locis mendoſe legere eſt: Lanuuii ut Cicero clare demonſtrat: fuit ſopitæ iunonis templum & non lauinii.

❡LIBRO SEXTO.

C.Marco omnia exemplaria habent:pro.C.Marco.duo.n.prænomina Romanorum nemo habuit:Eodem libro promptina pro pontina legere eſt ſiue pomerina.

In quibuſdam codicibus nec adeo paucis mēdoſe Claudius pro Cincius eodem libro legitur.

❡LIBRO OCTAVO.

Ad ſaturæ fiumē:ſic plura exemplaria habent:ſed Aſturæ legendum Plynius auctor eſt: & Liuius haud multum diuerſo id loco demonſtrat.

❡LIBRO DECIMO.

Qui in hoſtium exercitu peditum quadraginta trecentum triginta:ubi trecentum pro trecentum repoſui alioquin trecentos legendum erat.

❡TERTIAE DECADIS. PRIMO LIBRO.

Duas legiones romanas:& quadrigentos quinquaginta ſociorum: Vera & ſincera lectio ē: qđ polybius plane demonſtrat duas legiones romanas & quattuordecim milia ſociorum.

Nec ita multo poſt Mille equites ſocios ſexcentos Romanos Gallia eodem uerſa habuit ubi poſt mille q̄drigētos q̄nq̄gīta ponit polybius:quo apparet:utrobiq; librariorū īcuria Liuianā lectionē deprauari cōtigiſſe:erit id facilius iudicatu ſiq̄s romanæ militiæ ſit uel mediocriter ꝑitus.

Additi eq̄tes libyi phœnices huius quoq; loci lectorem admonēdum duxi q̄ñquidē oēs fere liuiani codices diuiſis dictionibus id hēant:quū libyphœnices ſit dictio uno ſpiritu enuncianda.

Hannonem Amilcaris filium:Polybius Bomilcaris filium habet qđ eo magis placet quia Hannibalis fratrem in Hiſpania potiuſq̄ alium Hannonem relictum crediderim.

Ridiculum pene eſt qđ dicam plurima Liuii exemplaria Hanno nonis cis hiberū in ꝓuincia erat. Quum haud dubie legendum ſit Hannonis cis hiberum prouincia erat.

Cecilius q cremonis iugum uide ne ceutronis uel cētronis ut Plinius ait ſit legendum Strabo una inq̄t uia ꝑ ſalaſſos ad mōtes pœninum ducit iumētis inacceſſibilis altera ꝑ centrones prolixior.

Excito deinde ſcipione hibernis ſtoicoſis. Vetus codex ſtoicohis habet ſed neutrum ut īgenue fatear ītelligo. Verum haud omnino abſurdum ſit ſiquis hoſticoſis legat ab eo qđ hoſticum ſit:qđ & in pacatum:nam hyberna illa ob incurſus hoſtium fuerant inquietiſſima.

Lauinii hoſtiam ſe mouiſſe:& paulopoſt donum auri Lauinium Iunoni portatum eſt: uerū ſatis cōſtat ut ſupra monui Lanuuii eſſe legendum & Lanuuium q̄a ibi uino ſopita: idē haſtā ſe mouiſſe non hoſtiā uero ſimilius eſt Liuiū ſcripſiſſe:qđ hoſtia mota ſit ī ꝓdigiis nunq̄ qđ ſciam ē legere ſed haſtam idem auctor alibi.Haſtā martis præneſte motam pro ꝓdigio nunciatum quod Iunoni fuerit haſta Homerus & alii demonſtrant:idem Liuius alibi pōtifices haſtas motas nunciauere & lanuuii ſimulachrum Iunonis ſopitæ lachrymaſſe.

Ob hoc ratus auſpiciis emēdis latinarumq; feriarum mora ita uulgo hñt recentiora exemplaria uetus codex ementiendis habet:ego monui ut uideret lector ne emendandis ſit legendum.

C.Seruilius & Gn.Flaminius:ſic plæriq; codices habent pro eo qđ non.C.ſed Gn.Seruilius ſcribendum fuit &.C.Flaminius non.Gn.

Quidam etiā habent:& caput ſpeciem cæli ardentis fuiſſe ubi caput pro capuæ audacter repoſui. Iunoniq; ſopitæ Lauinii: At lanuuii uť dixi integra eſt lectio Cicero & Liuius auctores.

Donec inſuꝑ eques hæc in acie traſimena ubi inſuber repoſui Polybius auctor eſt inſubres a Flaminio olim uictos:eorumq; fines populatos.

Profectus ꝑ putianum agrum deuaſtat Polybius per brutianum ſcribit Plinius uero ꝑ tutianum tu quem potiſſimum ex tribus ſequendum putes uideto.

Conſanum portum ego Coſſanū repoſui eſt coſa ut Plynius ait oppidū ethruriæ littorale alii coſſas appellāt nec de coſa Fluuio qui apud fruſinonem labiť intelligi pōt: neq;.n.celebre ad mare fert nomen:neq; ea ora legēda fuit ex urbe Roma in Hiſpaniam nauigantibus.

Fortunæ minas ſaxa:quod ſaxa literni dicas ratione caret paluſtri enim loco eſt id oppidum uide igiť ne formiana ſaxa uerior ſit lectio ut legatur inter formiana ſaxa: & literni arenas: nā nō ꝓcul inde formiæ ſunt:& p̄neſte inde procul eſt ubi fortuna colebať.Cæterū ſaxa mōtium arenæ & ſtagna non ſunt fortunæ minæ ſed naturæ.

Iam fame ſedendo & cunctando bellum gerebat.Ego ferme potius legerim tu uide utrum malis.

In hiſpania lergauonēſiū: ubi Ilercaonenſium ptolemæi auctoritate reponi potuit:ſed hoc quoq; in medio relinquo.

Mœnia inſula uaſtata Plynius eam inſulam mœnicem uocat Ptolemæus myrinta tu quid potiſſimum ſequare maturius uideto.

Vt a populo crearetur qui prodictatore eſſet ſed ꝓdictator uera eſt lectio ut ſit ꝓdictator uelut ꝓconſul & proprætor.

Vt dictator pro dictatore diceretur ex qua lectione nihil ſequitur legendum igitur pro ꝓdictatore: ſit ſenſus fabius factum eſt:ut dictator ſit dictus quum uere prodictator fuiſſet.

Se quo die uidiſſet hoſtem profecturum tu uide ne profligaturum legendum ſit potius.

Quid inter armatam iuuentutem cenſes futurum:multo uerius facturum legerit aliquis: nā ſi futurum ſcripſiſſet Liuius:quem aut qualem non quid dixiſſet.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Donec res eadem manebunt:ſed melius cædem.

Nunciari iam efferenti ſigna porta collegæ iuſſit:obnunciari uerius quid obnunciare eſſet:pedianus:& Cicero docent.

Ex ſeptem milibus armatorum ſexcenti extiterunt qui erumpere auderent ſupra tria milia & ſexcentos erupiſſe dixit quare uide ne tria milia reponenda ſint.

Ad nobilitādas Romana clade Cannas miror perſuaſum eſſe non paucis Cannas eum fuiſſe locū quem hodie Canuſium dicunt nec aduertunt Liuium:ſeorſum Canuſii a cannis mentionē feciſſe:ſed is uicꝰ fuit ꝗ hodie corrupta uoce haud procul ab aufidio Cannelæ uulgo dicūtur:ipſius quoq; fluminis uoce imutata Lophātū locorū incolæ ut audio appellāt:id admōui quia illuſtres qdē rerū ſcriptores aufidū diuerſa italiæ parte nominānt quū is de quo nūc agit i Apulia ſit.

Hic miles magis placuit cum ꝑtio minore redimi quam captiuorum copia fieret ex qua lectione nihil ſane elici poteſt: quod ex omni parte quadret:ego ſic repoſui quum pretio minore redimendorum captiuorum copia fieret.

Neq; his ſexcenta milia hoſtium obſtitere:ego q̄draginta milia potius legam at qui hūc numerū notatum inuenerant ꝑ duo Elementa.xl.mox præpoſtere notatis:reddiderunt numerum longe maiorem:qđ quadraginta ſit legendum ea ratione adducor qđ Hannibal cum quinquaginta milibꝰ in aciem ad cannas ꝓceſſerat ex his circiter.x.milia in prælio occubuerāt quo factum ut ꝑ hunc hoſtium numerum romani noctu euaſerit:ſed error ut dr̄ errorem peperit:ut ex.xl. milibus.lx.primo librariorum incuria fecerit: mox ex ſexaginta ſexcenta ſcribi cōtigerit:ſcio eſſe qui ſexcentis ſcribant referentes id ad numerum erumpentium ſed ille maior omnino fuit.

Quanto ante maior hæc clades ſuperioribus Cladibꝰ fuerit:at ſincerior lectio erit ſiquis autem ꝓ ante repoſuerit.

ℭLIBRO TERTIO.

Hæc quum dixiſſet gladium in publicum trans maceriam hoſti abiecit:ego horti libentius legeri quam hoſti ex quo nihil ſequitur.

Ferre ex agris undiq; conuecto:ſed farre ex ueteris codicis collatione dictione in integrum reſtituta legendum monui.

Structiq; rohis ueſcebantur:&ſi pro certo ponere non auſim donec tamen alius meliorem inuenerit ſententiam ſtrictis rubis haud grauate legam.

Aræ tantum retentæ.Ego lectorem monui uidere ne arces uerius quam aræ legeretur.

Signa Lauinii ad Iunonis ſopitæ bis ſupra oſtendimus Lanuuium,eſſe legendum nō Lauiniū ut mendoſe habent ueteres:& recentes liuiani codices.

Ad Luciniæ iunonis templum egreſſi ſic plura habent exemplaria uerum laciniæ quis ignorat uerior eſt lectio.

ℭLIBRO QVARTO.

Locus ibi erat frequenti ſilua Lucus cōiectura priꝰ mox libraria fide uſus: reponere nō dubitaui.

Antiquamq; frequentia eorum recipere:at uidendum eſt ne liuius uirorum potius quam eorum ſcriptum reliquerit.

Deinde cæteros auctores ſummouet Andronodorus ſed nemo non tutores legendum eē dixerit quum Andronodorus:& quindecim alii cum eo tutores puero relicti eſſent.

Vt multis poſt annis fuiſſe non negarim ubi ita pro ut & feciſſe pro fuiſſe:coniectura haud inepta in fronte admonendi lectoris gratia aſcripſi.

Claudius ſamnis:poſſet & Caudinus a Caudio oppido ſcitis apte legi:uerum quia: & Claudiū i ſamnio reperio:nihil mutare ſum auſus.

Tarentum triduo anteq̄ Hannibal ad mœnia accederet a.M.Valerio proprætore miſſus is:ex qua lectio ne plane datur intelligi deeſſe nomen eius qui miſſus ſit nec poſtea a Liuio ponit. Sed Liuiū Salinatoris fratrem intelligi uolo ut liuius alio loco demōſtrat q̄q̄ Cicero aliter ſentiet quo præſidium tenente Tarentum eſt annibali proditum.

Prætores in Acradinam cum iuuentute populorum fugiunt:ego popularium Liuium ſcripſiſſe crediderim nam populorum hic ratione caret.

Naues iunctæ aliæ binæ ad quinqueremes ex qua lectiōe quid ſiqui poſſit uideant illi ſi poſſunt q ita ſcripſere.Ego aliæ a binas quinqueremes lego ut ſingulæ naues duabꝰ eſſent quinqueremibꝰ præcinctæ ut ab utraq; parte unam haberent:ſicq; onerariæ remis agerentur.

Hos ſacratos Lacus locoſq;:multo tamē uerius lucoſq; meo iudicio:quod alio etiam loco ex uetuſti Codicis Collatione feci.

Vt proditis q; ſeptemuirali iudicio eſſet quid ſeptemuirale iudicium hoc ſibi loco uelit ut igenue fatear haud intelligo quare uide an ſemet uirali iudicio legi poſſit ut nouo quodā modo ſit a liuio dictum ſed in ea conſultatione prius uſurpatum ut eſſet ſenſus ſuo ipſius iudicio Altinium perſuaſum habuiſſe oportere ſe impune uariare proditionem.

Documentū autē dicantur ſtatui oportere.Emendatiores codices hn̄t ducāt ego dicāt potiꝰ legeri.

In iugularioq; uico ſic uulgo ſcriptum reperio.Ego iugario eiuſdē liuii auctoritate legendū putaui qui li.xxxvii.A porta inquit iugario uico,in forum uenit.

Ab altero prætore ſempronio Tuditano Aternum expugnatum ego in gallia ubi res gerebantur Aternum non reperio: quare uide ne Cliternū ſit legendū q̄q̄ plures Cliternam & non Cliternū ſcribāt. Addo quod .lxx. hominum eo loco capta ſcribunt quod in nulla galliæ urbe non modo in ignobili una eueniri potuiſſe quare ſeptem milia potius legerim.

¶ LIBRO. QVINTO.

Neq; in ſecreto modo atq; intra parietes ab hoſteq; tenebantur. ro. ritus ſed in publico etiam ac foro capitolioq; mulierum turba erat uide ne poſte & non ab hoſte qđ quadrare nō poteſt ſit legēdū.

Ad Alliam prope omnis exercitꝰ fuit ſenſus & ratio contra librariam fidem arguunt fugit a Lauio non fuit: ſcriptum quod hiſtoriæ uel mediocriter eruditus plane colligat.

Alterius poſtea eſt aucta dedit Curato auctoritas euentu omnia uetera & recētia quæ uidimus exēplaria ſic habent: uerum nō inepte ut mihi uideor pro dedit curato declarato repoſui: ut ſit ordo alterius carminis aucta eſt auctoritas declarato euentu.

Amnem troiugenam Cannam Romanæ fugæ: mēdoſe & hoc carmen uulgo notatum uideo quaſi Aufidus aut Cāna troiugena dici poſſit Amnem troiugenam Cānam legere perſeuerarūt: Ego troiugena reor legendum ut cum romane iungatur: nā romane ibi uocandi caſus eſt: ut ſit ordo o romane troiugena fuge Amnem Cannam.

Triginta paſſuum milia ab urbe: ſi quis attendat quæ non multo poſt ſequuntur facile deprehendat mendoſe numerum hunc poſitum id ego ſecutus quum ad Vetuſtum Codicem confugiſſē tria milia habere repperi: quæ lectio uerior uero eſt.

Præſidiis datis qui commeatus eos proſequerentur: aut præſidio ſcribendum eſt aut quæ quod uetus Codex habet & non qui legas oportet.

Cuius aduentu qui ante in exigua ſpe ad tranſitionem ab hoſtibus per colloquia erāt ultro ad trāſeundum hoſtem uocabant: ubi quia nihil ex ea lectione ſequebatur ex uetuſtioris codicis collatione: uocati erant repoſui.

Senſu non ſatis pertinente ad omnia tu uide ne pertendente ſit potius legendum.

Satis proſperos euentus ad traiiciendum in Siciliā habuit: pro euentus: ego uentos reponendū ab initio putaui ob ea quæ ſequuntur uetuſti inde Codicis fides acceſſit qua freti ī reſtituenda dictione audacius perſeueraui: hæc plura dixi quia euentus nō multum diſcrepat ab eo quod dicit.

Etiam non ſuæ fortunæ conſilium perturbaret: ita plæriq; habent quidam uero & in is uetus codex & non Cæterum melius etiamnum: & duobus poſt uerſibus fidem cuius facere poteſt: alii non ci legunt: ſed promiſcui ius ego cui uis feci.

Cogor ueſtram omnium uicem quod difficilimū in loctu eſt unus conſulere: ſic uulgo ſcriptū reperio: ſed librariæ fidei ratione obiecta conſolari legendum eſſe & non conſulere contenderim.

Quia ſub lucæ publica pabulatum lignatum & ꝓdatum quidam dilapſi fuerāt: hæc loquēdi ratio: ut noua ita apud Liuium receptu difficils: quare uide ne pura ſit legendum: & non publica.

Libyphœnicꝰ Generis Hippocinatis: ſed libyphœnicis Generis Hipponatis: melius implet aures libyphœnix nominandi caſus eſt: & non libyphœnicus hippo ad hæc oppidū africæ nobile unde hipponas hipponatis uideri poteſt deductum: uerum hæc coniectura eſt.

¶ LIBRO SEXTO.

Obſidebatur tam carius q̄ oppugnabatur: uera tamen lectio eſt acrius non carius.

In ſpecie honorū erant honorē detrectātibus: omnia fere exēplaria ſic habēt. Cæterū niſi erat legas nihil ſequitur: ut ſit ſenſus negligere honores honori dabatur detrectantibus.

Sedicā orā Lauiniū ꝑmiſit. tu uide ne ſecundū legi oporteat alioqn quid ſedica ſibi uelit nō repio.

Inde ꝑter inter amnem Nequinum: infregellanum agrum ad lirim fluuium uētū ipſe: Aquinum reſtitui: nam Nequinum procul inde eſt: & tam auerſum q̄ quiduis aliud auerſiſſimum.

Circa urbem in mōte etiā Albano atq; arce Eſulana ponunt. Vetus Codex eluſana hēt ſed utrunq; mēdoſe legitur. Tuſculana igitur uera erit lectio. Tuſculi. n. arx fuit eaq; maxime celebris ī toto latio nec procul alba locus eſt.

Illud quoq; monebo hoc loco uulgo recentibus codicibus & qđ magis mireris aliquanto uetuſtioribus mēdoſe legi lauicanum pro labicanū: labicum latii oppidum apud plures legere ē Lauicum quod ſciam ſcribit nemo.

Nullos aptiores iter cōualles tectaq; hortorū & ſepulchra uacuaſq; undiq; uias ad pugnādū futuros. Cur uacuas legi poſſit nō uideo ſi iter cōualles & īpedita loca melius numidas eqtes pugnaturos dixit: q̄re uide ne īuerſa dictiōe uacuas ꝓ eo ꝙ Liuiꝰ Cauas ſcripſit librariorū fecerit īcuria.

Poſt profectionem Hannibalis mortui inuenti hoc plæriq; habent codices alii qđ magis placet nō mortui habent ſed magni.

Cælius Romā euntē a freto diuertiſſe Hannibalē tradit ſed ille a Capua. i. ꝓcul & mari uenerat nec ad mare deſcēderat: nec fretum dixiſſet: ſi ēt ad mare uentū eſſet: quaſi ignoremus qđ fretum ſit: nec tamē ex ipſo freto ſiculo Hānibal ueniſſe dici pōt quū ſtatim ſubiūgat ab Reate qđ ſabinorū ē oppidū: ergo ereto nō freto legēdū illuſtres locus. Eretum in ſabino agro ſupra tyberim quā dictionē apud Valeriū deprauatā ī itegrum in plinianis obſeruationibus amēdo uindicaui.

Præterq; oppidū ſulmonē inſtituit in Martianos trāſiſſe uideat lector ne Marrucinos ſit legendum

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qui pelignis ſunt affines: Sed coniectura hæc.

Quæ ſumma ope apparata erat ne impediri poſſet: placuit ab initio properata legere: inde uetuſtus codex oſtendit approperata Veriorem eſſe lectionem.

Pari incuria haud multum infra ut eſſet aliqua oratorum ſedes ſcripſere quum nemo non ꝑſpicue intelligat Liuium Aratorum ſcriptum reliquiſſe.

Decimoq; deinde uerſu & qm̄ nihil in Hānibale fuit: ubi q̄ pro qm̄ repoſui & proxima linea quod a Capua attinebat mendoſe plæriq; codices habuerunt: ſed q̄ non quod uera erat lectio.

Quidam etiam Codices de tradendis artibus urbium: parum itegra fide cæterum mēdo æque notabili habuerūt: nos reſtituta dictione arcibus fecimus.

Sedicinum ad hæc uulgo notatum uideo: Ego ut uerius ita libentius ſidicium dixerim.

Terræ ſecutæ defectionem hibla & Marcella nullibi locorū in Sicilia Marcella eſt ſed Macella ut quidam habent: ut alii magella.

Corcyræ tenus ab ætolia incipiēte: ſed circyra tenus uerior erit ordo.

Expeditionē ſubitā in originorū atq; apolloniarū fines fecit: oīa q̄ uidimus exēplaria ſic habēt q error locoꝝ īſcitia ē ort⁹. Oricū.n. haud ꝓcul apollonia ē q̄re oricinorū reponēdū ē ꝓ originorū.

Et loco pene cōtiguo pro pelagoniā in q̄buſdā exemplaribus Paphlagoniam bis ſcriptū reperio.

Præda ex pacto Romanis ceſſit: Cæterū nihil tale ſupra Romani pacti erant q̄re ex Naupacto Liuium ſcriptum reliquiſſe credere eſt id enim oppidum tum captum a Roma eſt.

Vt per ſe non liceat palam Romæ crimina edicta facta ab inimicis uulgare uide quæſo ne edita ſi ctaq; ſit potius legendum.

Ex quo primum a duerſæ gloriam pugnæ cœperat: & hoc lector aduertat neceſſe ē an primus ſit legendum nam ſi primum aduerbium ſit nō ꝓcedit qm̄ Marcellus priores honores bellicos fuerat adeptus ſed primus Romanorum ducum Hannibalem uicit.

Incluſos onere eos: Ex iis quæ ſequuntur tenere legendum eſt: & non onere haud dubie apparet.

Siculiſq; Romam præbuit ſed ſiculis quoq; uera lectio ut ſit ordo ſiculis quoq; obuiā egreſſis poteſtatē fecit adeūdi Romam adducens ſecū accuſatores duobus uiris celeberrimis excidio duarū clariſſimarum urbium: Syracuſarum ſilicet & capuæ quare niſi ad particulam demas añ celeberrimis neq; ordo: neq; ſenſus ſtare poterit.

Capua fuluiū rerum Marcellum Syracuſæ habeant: licet plura exemplaria ſic habeant: perſpicue tñ apparet reum Liuium non rerum ſcripſiſſe.

Quadrageſimo deinde uerſu eſt. Nec uictoris ira captis damnauerit pro capitis & totidem infra uerſibus dum nequi maior q̄ quinquaginta iugerum agri modus eſſet ubi nequi pro necui incuria notari contigiſſe apparet.

Niſi uellet in multas paruas capere exercitum: Capere librarii fecerunt pro eo qđ Liuius carpe ſcriptum reliquerat.

Auelia & a peſio: debitas ex fœdere exigendo: Peſiū in Lucania: aut Brutiis legere qđ ſciam nō eſt: ſed peſtum ueram igitur lectionem a Velia & peſto eſſe haud dubie apparet.

Et Paulum infra ille atq; præceps cum armis procidit ante portam & ſi plæraq; exemplaria id hñt proram tamen reponendum duxi is enim caſus naualis pugnæ eſt.

Aſſumpto comite. M. Epicide nulli qđ Sciam Carthaginenſium p̄nomen fuit Marco: uno igitur epicide legerim ſiue ut uetuſtus habet codex inde epicide.

Quam in eo minus ſic multa habent exemplaria ubi pro in eo meo ſcribendum fuit res ſcio parua: ſed quia a pluribus non animaduerſa iccirco non contemnenda.

Diſpoſitiſq; perſidiis accuratio iam urbis: pauci quidem ſed illi quoq; licet non multi emendandi codices q ſic hñt: ad cuſtodiā Liuius ſcripſerit pro eo qđ illi accuratio iam mendoſe fecerunt.

¶LIBRO SEPTIMO.

In Lucanos trangreſſus ad Muniſtronem caſtra locat Ptolemæus Numiſtrum appellat & Plini⁹ numeſtranos quo daſ intelligi Numiſtronem nō Muniſtronē integram eſſe Liuii lectionem.

Tenere & darſetiorum quoſdam uicos: Plinius & Ptolemæus Daſſeretiorum habent.

Corruptoq; arcis ꝑfecto Bachindū cœpiſſe Ptolemæ⁹ & alii Lichidū legi oportere clare demōſtrāt.

Omiſſo igitur actico bello: attico bello legi nō pōt qđ utiq; tunc nullum fuit achaico ꝓinde meli⁹ cui emendationi uetuſti codicis lectio aſtipulatur.

Dimiſſ p achaiā boetiāq; & euboeā decimis caſtris demetriadē in theſſaliā uenit quo pacto euboeā quā utiq; poſt ſe hēbat & q̄ inſula eſt: ex achaia uenerit in theſſaliā nullo mō intelligi pōt: qa ſcilicet fieri nō potuit. Ergo boebā legēdum: fuit.n. una ex urbibus theſſaliæ. Strabo Boebeidem uero lacum ꝓpe eſſe oportet quādoquidē Boeba ex circūiacentibus demetriadi urbibus una fuit.

Erant autem in Celtiberico exercitu quattuor milia ſcuta tu inde ne ſcutatorum ſit legendum: nā paulopoſt Celtiberorum inquit ſcutatis Cæſis.

Ad demetriacum theotidis expoſuit: at phthiotidis uerius legitur Plinius pegaſe inq̄t q̄ poſtea demetrias dicta eſt & confeſtim inde phthiotidis inquit montes. Cæterum Theotis in theſſalia qđ ſciam: legere non eſt.

Et circa romanorum ſociorumq; ductores ceciderunt: omnia exemplaria id habēt in qua lectione

ego omnino aliquid deſidero.

Ad Cynum locridis Emporium ego inter locridem & doridem Cythinium non Cynū apud Pto. & Plinium reperio tu uide utra ſit lectio ſequenda.

Vnde Commeatibus aſſumptis phileum Taphenūq; petit: neq; phileum his locis: neq; Taphene um facile reperies. Contenderim ꝓinde philiunta pheneumq; legendum eſſe utrunq; oppidum Circa achaiam & archadiam ſatis notum.

❡LIBRO OCTAVO.

Exercitū ab Gn. Nerone: ſed Claudio quis non uidet: ſcribi oportuit.

Libertas religione mentes turbant: nunciatum fruſinone infantem natum eſſe quadrimo parē: at liberas ſine dubio legendum ut ſit ſenſus id qđ rurſus nūciatū eſt puerum natum & cætera: turbauit mentes ſcilicet. Ciuium iam liberas. i. priſtina religione ſolutas.

Flaminio Paulo. A. Graccho Poſthumio Albino. A. neq; ratione neq; cōſuetudine plurib⁹ Liuianis exemplaribus ſcriptum pro Aemylio reperio: nam ſecundum nomen totum ſcribitur. Præterea primaq; diphthongum habente.

Pudet quædam obſeruare quæ incuria potius q̃ inſcitia deprauari contigiſſe crediderim: uerum qa uulgo mendoſe illa notata reperio haud ſuperuacuum duxi ea in integrum reſtituere ne errorem error pariat: Viuerent inquit ſuo populoq; Romano beneficio ubi nemini non apparet ſuo populiq; romani beneficio ſcribi oportuiſſe.

Inde nauibus ad pituſam inſulam ſic uulgo ſcriptum reperio. Cæterum Pityuſam ſcribendum eē Plinius Strabo & Ptolemæus docent.

Locus Lautitiaq; legatis præberi iuſſa: ſed Lautia ſcribendum fuit ſi Plutarchi uera eſt opinio.

Depranis atq; Eryce detraxiſſe Plinius Ptolemæus & Polybius Drepanum ſingulari non multitudinis numero poſuere.

Quantæ pecuniæ ager iudicatus eſſet: Sed æſtimatus aliter dixiſſet uide igitur ne indicatus ſit legendum qa indici decima pars eius pecuniæ propoſita eſſet.

Per agrum inquit Anxetanum & rurſus Auxetanos. Plinius tamen & alii Auxetanos legunt.

Dirachium ueniſſe parthinoſq; & alias gentes montanas Plinius & Appianus Parthenos ſcribūt: ab Appiano reditur & nominis ratio.

❡LIBRO DECIMO.

M. Quintius Alimentus: Alibi Alimentius qđ magis placet ſcriptum reperio.

Conſulem profectum ab urbe inter portus Compſanum Lorentianumq; atrox uix tēpeſtatis adorta. Ego coſanum & Laurentinum libenter legerim: ut ſit dicere iter coſam & Tyberim qui altera parte laurētem agrum alluit: nam & Ro. portum his locis habuere: alioqn neq; compſam: neq; loretum in ethruſco littore reperio qđ in ora ethruriæ ſit cōſul tempeſtate iactatus datur ex eo ītelligi qđ populonios periculo defunctum perueniſſe ait.

❡LIBRO PRIMO QVARTAE DECADIS.

Cadini ꝓpe ipſi exciti ædibus ſuis exceperunt: quid apud Atheniēſes Cadini eſſent haud facile dixerim: reperio tñ apud Sycionios Carnos non Cadinos Sacerdotes ſumma rerum potitos.

Cypſela & doriſon & Sēpheū: uera tñ lectio ē doriſcō ſic Pli. Strabo & Pōpo. ſic & uetuſtus codex.

Saxa exuri dirui tecta: emendatius tamen Sata quæ lectio per ſe etiam facile deprehendi pōt.

Eadem æchios Abidenos: Cæterum chios integra erit lectio: idem alibi neq; inquit. Ego chium expugnaui ſed pruſiam expugnantem adiuui.

Signum Maliacum intrauere ad Colloquiū cum ætolis perſpicue patet ſinum legi oportere uerū quia plures ſic habent: id circo lector obiter admonendus fuit.

❡LIBRO SECVNDO.

Trictam proximis limitibus petit quum theſſaliam peteret uerum in theſſalia triccā nō trictam reperio & ſi quidam triceam ſcribunt.

Phacium & pala oppida uno fere loco leguntur pro philacium credo & pella q̃q̃ hæc cōiectura eſt adde quo plures philacem debent: tu uide igitur utra uera ſit lectio. ego. n. utrāq; in medio relinquo illud non ignoro philacen in Emathia pelle proximam eſſe.

Dimiſſo Lucio cui ſucceſſerat niſi quum de duobus fratribus ueteres loquebantur ſolis prænominibus nunq̃ uſi ſunt: qđ cum ita ſit Dimiſſo. L. Apuſtio liuium ſcripſiſſe crediderim.

Achei portus & dat fiduciam poſtulantibus & demit: Verius ob ea quæ ſequuntur dant & demūt legitur: Paulum enim infra de peloponneſo queruntur Achei quod nulli ſit rei aptior opportuniorq; q̃ nauali bello.

Quintius tenentem caſtra epiri: nam loci munientis exercituq; fretum caſtris exuit. Ego nō caſtra ſed clauſtra legi quod ex proximo loco poteſt intelligi Epiri ait clauſtriſq; illis.

Quodq; clunii Abydeniq; qui procul a nobis paſſi ſunt: quia Eleunta reperio ante abydū ab eo captam: uideat quæſo lector an Eleuntii recte legi poſſit: nam ego nihil ſtatuo.

Mirum ē quanta ſint in propriis noībus uariatio. Cuius rei pauca exempla ſubiiciam i exēplarib⁹ qbuſdam: ſperchias pro partaias: Cymie pro Cumyne: Angea ꝑ Angeia: Thēna pro Theuma Calathana ꝑ Celatana: Acharra ꝑ Acharrea: Pheca ꝑ Perecha: liſine ꝑ licinas. Stimō ꝑ ſtrimō

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

modo. Cercetius ꝓ Cercio: Eginium ꝓ deginium. Phanocea pro phanothea: Iapolis pro iampholis nec cum uaria uoce tradantur: quia non uſq; adeo celebrata ſint noīa apud alios auctores facile perſpici poteſt utra uerior ſit lectio: uerū quia illa quæ ſecundo loco referuntur: ex ueruſtiore ſūt Codice deprompta: idcirco uero proximiora habenda ſunt.

Pyli eius uxor libidinis cauſam imacedoniam apportatam: at ſupra polycratiam aſportatam dixit quare plane apparet polycratiam non pyli legendum eſſe.

Centum triginta iſiaci lembi: tu uide ne Aſiatici Liuius ſcripſerit.

Quum. T. Quintius captis Elatella in phocide ſed elatia legendum eſt: require ſupra Phthias chinū lariſſam: ptolomæus Echinū uocat: Strabo Echinā quo apparet chinū omnino mēdoſe ſcribi.

ℂLIBRO QVARTO.

Tertius liber belli macedonii non extat quod ex ipſa Epithome datur intelligi idque non aduertētes plærīq; primum decadis huius uolumen parum conſiderate in duo diuiſere.

Et aſcenſis Argenti. cclxxviii. milia: Emendatiora exemplaria oſcenſis habent: nec tam ab eo crediderim qđ ueteres oſca ſacra dixerūt q̄ ab oſca Hyſpaniæ urbe argēti fodinæ ī Hiſpania plurimæ fuerūt. Huius potius loci Conſul. ſed potitus pro potius reponi placuit.

Iam ab leucada: Leucas oppidum fuit Leucates promontorium quare aut leucata legendum eſt aut qđ magis placet leucade. Cicero ad tyronem ſcribens leucade dixit.

Poſteriore die Quintius prope fluuium præter urbem ſub ipſas Menali radices quum duceret copias inſtructas pergit: at uide quæſo ne uerior ſit lectio: Circunducere copias inſtructas pergit nā ſi cū duceret legas pergit non ſequitur.

Philippei nūmi aurei decē q̄ttuor milia ſed q̄ttuordecī auctore Plutarcho ī flaminio Liuiꝰ ſcripſit.

Nabidis filium Plutarchus Onabim & nō Nabim uocat hūc ipſū Lacedæmoniorum Tyrannum.

In citeriori hiſpania Iluciā: Ptolemæꝰ Hiliciā ſcri. Pliniꝰ Ilici ex quo appꝫ cū u lr̄a ſcribi nō oportꝫ.

Cenſa Ciuium capita. cxliii. ſeptingenta quattuor: nulli non liquere poteſt milia particulam deeſſe quæ poſt. cxliii. reponatur neceſſum eſt.

Violetæ per ſociorum iniurias Romæ amicitias: & ſi omnia quæ uidimus exemplaria ſic habent Romanæ amicitiæ tamen uera erit lectio.

Et iidem porticum extra portam trigeminam inter lignarios fecerūt: uetuſtus codex inter lignario habet ſic quoq; niſi opere adiungas non intelligo quid liuius ſibi uoluerit.

Gytheum tueri poſſet ſic ſemper apud liuium: Ptolemæus & Plutarchus Gythium ubiq; uocant.

Siniſtrū aradios & ex pamphilia idetas. Emēdatiora exēplaria Araclios habēt tu uide utrū ſeq uelis

ℂLIBRO SEXTO.

Proprætore in ꝓuincia retinere: qui uim loci non aduerterunt ex una uoce duas fecere: & nec q̄ ꝓxime ſequebatur integram manere paſſi ſunt: enim uero proprætorem prouinciam retinere integra eſt lectio. i. ut proprætor ꝓuinciam teneret.

Pelæi & peloponenſes uenerunt. Ego pelenei peloponenſes legerim potius ad differētiā eorum qui ſunt in Macedonia: nam utrobiq; pelene eſt q̄q̄ Plinius utranq; palenem & nō pelenē uocet ſed uidēdū ne elei Liuius ſcripſerit. nā Elei & Meſſenii extra cōciliū fuere pelæi nullo modo legerim.

Habentem Bracilli necem at non Bracilli ſed ob Rhacilli necem legendum eſt: haud enim multo diuerſo loco ab Rhacilli morte dixerat.

Cū oībꝰ terreſtribꝰ copiis in Billinū agrū ꝓcedes Græciæ ꝑſidebis & ſpē Romanis traiecturum te ꝓbebis: Cæterū bellionū agrū aut bellioniū legas neceſſe eſt. Belliones populi q inter oricum & apolloniam circa nympheū habitauere qua traiectus ex Macedonia ī Italiam breuiſſimus.

His ꝑfectis Cramonē cū toto exercitu primo aduētu cœpit: ſed Strabo & Plinius nō cramonē ſed crānonē duplici. n. poſuerūt ſic Ci. & Fabiꝰ: Quitilianꝰ Crānoneū Scopā dixere nō cramoneū.

Præter ad regē & Cyrtonē in poteſtatē erāt: uide ne ꝑter Atracem & Gyrthonē legi oporteat Pliniꝰ Strabo: & Ptolemæus Gyrtonē uocāt iuxtaq; atracē nō ad regē repio ſed tu nil temere ſtatuas.

Malleolam & Cyrechias. Ptolemæus qđ magis placet chyretias habet: & non Cyrechias.

Super connos & mox inde oppidum conni triginta milia ab lariſſa abeſt Ptolemæus gōnos appellat oppidum non longe a lariſſa.

Phauſtum eadem celeritate capit: Ptolemæus phæſtum & Strabo phreſtum in his locis poſuere.

Contiguis pene locis Eginū eſt pro Aegiū ſtrabo eſt auctor & ipſe Liuiꝰ egiēſes paulopoſt ſcribit.

Pari incuria librarii Melibe pro Meliboea ſcripſere Lucanus eſt auctor & pellimenū pro pellineū: & Tacta pro Tricca: uide Strabonem & Ptolemæum.

Et ubi non multum infra Compiſiliana eſt: haud meo iudicio inepte pro corrupta dictiōe Gomphi & lariſſa reponerentur ſed in his nihil muto.

Cannonem eſt profectus: ſupra Cramonem dixit ſed utroq; modo mendoſe: Strabo Pliniꝰ Cicero & Quintilianus Cranonem docent eſſe legendum.

Theſſalia eſt Thyote: & ſinus Maliacus phthiote ut ſupra oſtendi uera & integra uox eſt.

Et omnia uſq; ad portus ſolis ubi pro portus emendatius ortus ſcripſeris.

Ad torontum in ſinu Manliaco Plinius & Ptolemæus Tronium in Maliaco ſinu poſuerunt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Phalera in ſinu Maniliaco tenuit uerior credo lectio Phalarna:ſic Plinius.

Romani ubi primum aquilones duo(namq; per aliquot dies ceciderant) tenuerunt uide ne denuo potius ſit legendum,& ſi apud Liuium non adeo uſitatum.

¶LIBRO SEPTIMO.

Fabritium Luſinum emendatius luſcinum ſcripſiſſet.

Poſt Naualem ad Caricum pugnam:ſed Coricum legendum:ſic ſupra.

Ab eleunte & Dardano & rhoetio. Strabo de his locis Dardanus iquit priſca res eſt & mox ſubiicit deinde pteleus lacus & rhytium cæterum elenſam & eleam in phrygia reperio tu boni conſule.

Rhodii contra claſſem ex ſyria uenientem ad terram indiatorum tetendere hoc quoq; aduertat lector ne Gnidiorum uerior ſit lectio &enim res in medio eſt.

Qui in meridiem uergit Nauſathemon ab re appellatur:ad melius nauſtrathmon nam & portũ & nauium turbam ſignificat.

¶LIBRO OCTAVO.

Lucaniam & myliadam utraq; dictione Corrupta exemplaria uulgo habent. Ego licaoniam & miſiam repoſui proximus id liber demonſtrat.

Librumq; rationis eius cum.L.fratrem afferre iuſſiſſet ſpectante ſenatu ſuis ipſum manibus compſiſſe hic quoq; concerpſiſſe reſtitui non temere:ſed auctoritate fretus.

¶LIBRO NONO.

Tandem iudicium hoc maxime modo ad poſthumium conſulem peruenit. Cæterum indicium uerius de indicio enim agitur & non iudicio.

Tum quoq; mutabundus petebat:& ſi omnia ſic haberent exemplaria uiſum eſt tamen minitabũdus reponere quod Catoni conuenit & de eodem ſupra a multis læſo & lædendi cupido.

FINIS

¶T.LIVII PATAVINI HISTORICI PRIMAE DECADIS PRAEFATIO.

Fabius exameſtri exordio ait Liuium cœpiſſe

FACTVRVS NE OPERAE PRETIVM SIM:SI A PRIMORDIO urbis res populi romani pſcripſero:nec ſatis ſcio:nec ſi ſciã:dicere auſim.qppe qui cum ueterẽ: tum uulgatã eſſe rem uideam:dum noui ſemp ſcriptores: aut in rebus certius allaturos aliquid ſe:aut ſcribendi arte rudem uetuſtatẽ ſuperaturos credunt. Vtcũq; erit iuuabit tamẽ rerum geſtarum memoriæ principis terrarũ populi:pro uirili parte & meipſum conſuluiſſe. Et ſi in tanta ſcriptorum turba mea fama in obſcuro eſt:nobilitate ac magnitudine eorũ: qui nomini officient meo:me cõſoler. Res eſt præterea & immenſi operis: ut quæ ſupra ſeptingenteſimum annum repetatur:& quæ ab exiguis profecta initiis: eo creuerit:ut iam magnitudine laboraret ſua:& legẽtiũ plæriſq; haud dubito:quin primæ origines:& proxima originibꝰ minꝰ præbitura uoluptatis ſint:feſtinãtibus ad hæc noua qbꝰ iampridem præualentis populi uires ſe ipſæ conficiunt. Ego contra:hoc quoq; laboris pmiũ petam:ut me a conſpectu malorum:quæ noſtra per tot annos uidit ætas:tantiſp certe:dum priſca illa tota mente repeto:auertam omnis expers curæ:quæ ſcribentis animum & ſi non flectere a uero:ſollicitum tamẽ efficere poteſt. Quæ ante conditam cõdendamue urbem poeticis magis decora fabulis:quã incorruptis rerum geſtarum monumentis traduntur:ea nec affirmare:nec refellere ĩ animo eſt:datur hæc uenia antiquitati:ut miſcẽdo humana diuinis primordia urbiũ auguſtiora faciat:& ſi cui pplo licere oportet cõſecrare origines ſuas & ad deos referre auctores:ea belli gloria eſt populo romano:ut cum ſuum conditoriſq; ſui parẽtem Martem potiſſimum ferat:tã hoc gentes humanæ patiãtur æquo animo: quam imperiũ patiuntur. Sed hæc & his ſimilia: utcũq; animaduerſa aut æſtimata erũt:haud equidem in magno ponam diſcrimine:ad illa mihi pro ſe quiſq; acriter itẽdat animum quæ uita qui mores fuerint per quos uiros:quibuſq; artibus domi militiæq;:& partũ: & auctum imperiũ ſit:labente deinde paulatim diſciplina:uelut deſidentis primo mores ſequatr aio deinde ut magis magiſque lapſi ſint:tũ ire cœperint præcipites:donec ad hæc tpa:quibus nec uitia noſtra:nec remedia pati poſſumus:puẽtũ eſt. Hoc illud eſt præcipue ĩ cognitiõe rerũ ſalubre ac frugiferũ:oĩs te exẽpli documẽta in illuſtri poſita monumẽto ĩtueri:unde tibi tuæq; reipublicæ:qđ imitere:capias:ĩde fœdũ ĩceptu:fœdũ exitu qđ uites. Cæterũ aut me amor negotii ſuſcepti fallit aut nulla unq̃ reſpublica nec maior nec ſanctior:nec bonis exemplis ditior fuit: nec in quã tã ſero auaricia: luxuriaq; imigrauerint:nec ubi tantus ac tãdiu paupertati:ac parſimoniæ honos fuerit:adeo quãto rerũ minꝰ tãto minus cupiditatis erat:nup diuitiæ auariciã:& abũdãtes uoluptates deſyderiũ p luxum:atq; libidinem pereundi perdendiq; omnia inuexere. Sed quærelæ ne tum quidem gratæ futuræ:cũ forſitan neceſſariæ erunt:ab initio certe tantæ ordiendæ rei abſint:cum bonis potiꝰ ominibus:uotiſq; ac precationibus deorum:dearumq; ſi:ut poetis:nobis quoq; mos eſſet:libentius inciperemus:ut orſis tanti operis ſucceſſus proſperos darent.

Hiſtoriæ uſus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf